

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. VI. De Administratore constituto, sede vacante, ejusque potestare, & ad quem spectent fructus, seu redditus prælaturæ vacantis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

expensas suggerere debeat opponentibus, aut prosequentibus eam, ex diversis juribus desumi debet: si enim major pars Capitularium, electionem factam contra minorem partem opponentem prosequatur, expensas subministrare debent prosequenti parti Prælatuæ bona, dummodò bonâ fide agat, (quia habet præsumptionem pro se) sive vincat, sive succumbat: minor verò pars, si prosequatur electionem contra majorem partem, aut opponat se contra electionem à majore parte factam, expensas ad hanc litem necessarias ipsa facere debet, & si non vincat, repetere non potest ab Ecclesia, cum non præsumatur, in utilitatem Ecclesiæ egisse: quod longè verius est, si unus tantum contra reliquos in electione concordet agat, & succumbat, vel si ipse electus contra majorem Capituli partem se opponat, sui electionem defensurus, & succumbat, cum in talibus casibus potius præsumatur suam negotium tales agere, quàm negotium Ecclesiæ.

§. VI.

De Administratore constituto, sede vacante, ejusque potestate, & ad quem spectent fructus, seu redditus Prælatuæ vacantis?

Resp. 1. De jure communi quidem & ordinario, vacante sede, ad Capitulum spectat administratio. *c. hinc que 11. & c. cum olim 14. de majorit. & obed. sæpè tamen alius à Capitulo constitui solet, tam in spiritualibus, quàm in temporalibus administrator, cui tamen, quamvis cum plenâ & liberâ potestate constitutus sit, non competit collatio*

beneficiorum, ad solum Episcopum pertinens, nisi à Pontifice ille datus sit *c. is cui 42. h. t. in 6. juncta Gloss. V. soli.* aut alienatio bonorum immobilium Ecclesiæ, quæ, nec adhibitâ etiam solemnitate, administratori à Papa etiam constituto, in *relat. c. is cui.* conceditur.

Resp. 2. De redditibus sive fructibus Ecclesiæ vacantis nihil sibi usurpare, aut occupare posse Capitulares, sub pœnâ suspensionis ab officio, & quibuscunque beneficijs, usque ad plenam omnium occupatorum restitutionem *c. quia sæpè 40. h. t. in 6.* cum enim bona talia ad Prælatuam pertineant, & Capitulum illa debeat gratis administrare, sicuti tutor pupilli bona, consequenter, vel in utilitatem Ecclesiæ expendenda sunt, vel futuro successori per administratorem reservari debent; quam constitutionem extendit *Clement. statut. 7. h. t.* ad omne emolumentum proveniens ex jurisdictione, & ex sigillo curiæ Episcopalis, aut quovis alio titulo (ut ne scilicet Capitulares ansam arripiant differendi electionem) nisi certis dignitatibus vacante sede, jurisdictione ex consuetudine, privilegio, vel alio jure speciali competat, ut emolumenta etiam inde provenientia participare possint. Imò Laici, qui Regalia, Jus advocatiæ, vel custodiæ in bonis Ecclesiasticis sibi de novo vendicant, & ex hoc titulo bona vacantis Ecclesiæ usurpare præsumunt, excommunicantur in *c. generali 13. h. t. in 6.* uti & Clerici, qui, id ut fiat, positivè procurant; quam tamen excommunicationem non incurunt illi, qui sub titulo quidem Regaliorum, Custodiæ, vel Advocatiæ, ex fundatione

ditione tamen, aut ex antiqua, & præscripta (saltem immemorabili) consuetudine sibi competente administrant Ecclesiam (saltem in temporalibus) & fructus (modicos) vacantis Ecclesie percipiunt.

SECTIO IV.

De forma Electionis, sive variis modis eligendi.

EX *c. quia propter 42. h. t.* habetur, quod certæ quædam solemnitates ad electionem requirantur, quarum aliquæ sunt accidentales tantum, quæ omisæ non faciunt irritam electionem, uti sunt Missa de Spiritu S. in die Electionis; Communio eligentium; pulsus campanæ, ante horam electionis ad Capitulum convocandum; invocatio Spiritus S. per illius hymnum recitatum; protestatio ab aliquo totius Capituli nomine facta, contra eos, qui jus suffragij non habent; absolutio ab omnibus censuris, in ordine ad effectum electionis, ab eo facta, qui jus tale absolvendi habet; tractatus in quo plures Capitulo proponuntur, & nominantur digni ad electionem &c. aliæ sunt substantiales, necessariæ ad formam, quæ adhibetur, & sine quibus nulla est electio: potest autem fieri electio, vel per scrutinium, vel per viam compromissi, vel per viam inspirationis: de hac posteriore formâ nulla amplius fit mentio, cum illa fiat sine tractatu præcedente, ex concordie electorum suffragio, in unum consentientium, dictante utique Spiritu S. De alijs duabus formis plura requiruntur, & 1. quidem de forma scrutinijs, quæ plures

partiales actus continet, ipsum scilicet scrutinium, seu secretam suffragiorum collectionem per scrutatores à Capitulo electos factam; scrutinijs deinde publicationem, suffragiorum collationem, & denique decretum Capitularis, seu communis Electionis, ejusque promulgationem.

§. I.

De Scrutatoribus constituendis in Electione, quæ fit per formam scrutinijs, & de modo, quo scrutinium fieri debet.

Resp. Pontifex in relat. *c. quia propter* 1. Electoribus omnibus, qui volunt & possunt electioni adesse collegialiter congregatis, tres è Collegio, fide dignos, assumendos scrutatores; & quamvis etiam pauciores (præsertim ubi Capitulum numerosum non est) & extranei etiam assumi possint, ut advertit etiam *Gloss. V. sanior, & V. vivis*, dummodo extranei non sint Laici, prout etiam in pluribus Ecclesijs Germaniæ usu receptum est; tutius tamen est, ad omnem contradictionem contra electionem præcavendam, ut exactè observetur relati *c. quia propter*, constitutio citra scrutatores ex gremio Capituli assumendos, fidelius ex præsumptione non vanâ suæ Ecclesiæ commodum procuraturos, quam extranei: valebit tamen scrutinium, quod illorum aliqui, quibus jus eligendi competit, inchoant, si nemo præsentium contradicat, quamvis expressè nominati non sint (cum taciturnitas in tali casu favorabili pro consensu habeatur) ita tamen ut Capitulo semper jus remaneat, non tantum hos, sed etiam expressè